

7.

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนครอบครัวของชาวกรุงเทพมหานคร

นางสาว ยุติธรรม เพ็ญเพิร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร อุปัลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นล้วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทด้วยค่าลัตธรรมดำเนินการ

ภาควิชาลิตติ

บังกอกวิทยาลัย อุปัลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-562-645-7

007706

110531168

AN ANALYSIS ON FACTORS AFFECTING FAMILY PLANNING
OF INHABITANTS OF BANGKOK METROPOLITAN AREA

Miss Chutiwon Penpean

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Commerce

Department of Statistics

Graduate School

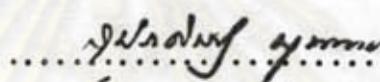
Chulalongkorn University

1983

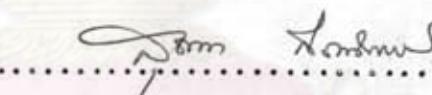
ISBN 974-652-645-7

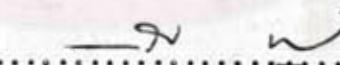
หัวข้อวิทยาภินพนธ์ การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนครอบครัวของชาวกรุงเทพมหานคร
 โศบ นางสุวาระ พีญเพียร
 ภาควิชา สังคม
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองค่าล่อมราคาย์ ดร. สุรชัย พิคอลบุตร

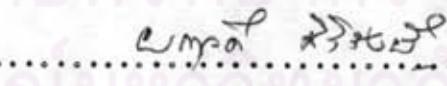
บัณฑิตวิทยาลัย ศูนย์ลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยาภินพนธ์ฉบับนี้เป็นล้วนหนึ่งของ
 การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

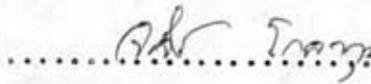

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองค่าล่อมราคาย์ ดร. สุรชัย พิคอลบุตร บุนนาค)

คณะกรรมการล่องวิทยาภินพนธ์

 ประธานกรรมการ
 (รองค่าล่อมราคาย์ ดร. สุรชัย พิคอลบุตร)

 กรรมการ
 (รองค่าล่อมราคาย์ ดร. สุรชัย พิคอลบุตร)

 กรรมการ
 (ผู้ช่วยค่าล่อมราคาย์ ผกาวตี ศิริรัตน์)

 กรรมการ
 (ผู้ช่วยค่าล่อมราคาย์ ฉสพร โกลากุล)

หัวข้อวิทยาดิษณ์	การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนครอบครัวของชาวกรุงเทพมหานคร
ผู้นักศึกษา	นางสาวอุติวรรณ เพ็ญเพิร์ธ
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. สุรชัย พิศาลบุตร
ภาควิชา	สังคม
ปีการศึกษา	2526

บทศึกษา

Field

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนครอบครัวของชาวกรุงเทพมหานคร ต้องการศึกษาอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมของปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนครอบครัวของชาวกรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งหาวิธีการในการสร้างรูปแบบที่เหมาะสมล้วนในการอธิบายปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการวางแผนครอบครัวของชาวกรุงเทพมหานคร โดยวิเคราะห์ที่ 2 หรือ ศึกษาความถดถอย (Regression Analysis) และการวิเคราะห์อิทธิพล (Path Analysis) การวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะข้อมูลของลูกเรียนชั้นอายุ 15 - 49 ปี ล้วนแล้ว จากกรุงเทพฯ จำนวน 870 คน จากการวิเคราะห์ที่ 2 ระบุ ปรากฏว่าปัจจัยที่มีผลทางตรงที่สำคัญต่อการวางแผนครอบครัวของชาวกรุงเทพมหานครคือ อายุและลักษณะทางกายภาพ รวมถึงระดับการศึกษาของลูกเรียน สำหรับการวิเคราะห์อิทธิพลนั้นล่ามารถบอกปัจจัยที่มีผลทางอ้อมได้ด้วย ซึ่งได้แก่ ระดับการศึกษาของภรรยา จำนวนบุตร ในอุตสาหกรรม อาชญากรรมและภัยธรรมชาติ รายได้ของคู่สมรสต่อเดือน อาชีพของภรรยา และอาชีพของลูกเรียน

จากการผลการวิเคราะห์โดยใช้วิเคราะห์ที่ 2 ระบุ อาจสรุปได้ว่าการวิเคราะห์อิทธิพลน่าจะเป็นวิธีที่เหมาะสมล้วนในการสร้างรูปแบบในการอธิบายการวางแผนครอบครัวของชาวกรุงเทพมหานครมากกว่าการวิเคราะห์ความถดถอย เพราะล่ามารถบอกปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนครอบครัวได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่ในกรณีที่ต้องการศึกษาเฉพาะผลลัพธ์ทางตรงอย่างเดียว ก็สามารถใช้การวิเคราะห์ความถดถอยได้ เพราะการวิเคราะห์นี้จ่ายและลະดูกลกกว่าการวิเคราะห์อิทธิพล

Thesis Title: An Analysis on Factors Affecting Family Planning
of Inhabitants of Bangkok Metropolitan Area

Name Miss Chutiwon Penpean

Thesis Advisor: Associate Professor Sorachai Phisalbutra, Ph.D.

Department Statistics

Academic Year 1983

ABSTRACT

This investigation is focussed on the influence of factors affecting family planning practices of Bangkok Metropolitan inhabitants and on the development of an appropriate practical model for the explanation of such influencing factors. The Regression analysis and the Path analysis were employed as its methods of analysis. This study was confined to the group of fertile married women age 15-49 years from 870 households residing throughout Bangkok Metropolitan area. From both methods of analysis, it has been revealed that factors providing direct effect are those wife's age, the difference between of living children and number of ideal children, wife's age at marriage and husband's education. By using mere Path analysis, it is demonstrated that the factors causing indirect effect are those of wife's education, number of ideal children, number of living children, monthly income of spouse, wife's occupation and husband's occupation.

The results obtaining from the employment of both methods of analysis can be generalized that the Path analysis would probably has more advantage than the Regression one utilizing in the development of model for the explanation of family planning practices among the

inhabitants of Bangkok Metropolitan area. It is shown that Path analysis is able to determine both factors having direct effect and factors having indirect effect to family planning practices. Nevertheless, if the factors with direct effect are sole factors to be determined, the Regression analysis tends to be more appropriate to be employed for its less complication compared to the Path analysis.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กติกะรุณประภากต

วิทยาภินธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองค่าลี่ตราจารย์ ดร. สุรชัย พศสุคต ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนวิทยาภินธ์ตลอดมา ผู้วิจัยสังย่อกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี่

ผู้วิจัยอกราบขอบพระคุณ รองค่าลี่ตราจารย์ ดร. เกษมนlab กระนังกัน หัวหน้าโครงการ สภาฯ คสส. ภาควิชาภาษาและภาษาต่างประเทศ สาขาวิชานักภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ร่วมในโครงการนี้ ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลของโครงการนี้ในการทำวิทยาภินธ์ฉบับสำเร็จ และขอรำลึกถึงพระคุณของคุณแม่คุณพ่อ พี่และเพื่อน ๆ ที่ส่งเสริมและเป็นกำลังใจให้คุณ สำเร็จการศึกษาในที่สุด

ชุดธรรม เพ็ญเพียร

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๕
กิจกรรมประจำค่า.....	๗
รายการแผนภาพและตารางประกอบ.....	๘
บทที่ ๑ บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๒
1.3 แหล่งที่มาของข้อมูลและขอบเขตของการวิจัย.....	๓
1.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๓
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๙
1.6 คำนิยามศัพท์ที่ใช้.....	๑๐
บทที่ ๒ ระเบียบวิธีที่ใช้ในการวิจัย	
2.1 การวิเคราะห์ความถดถอย (Regression Analysis)	๑๒
2.2 การวิเคราะห์อิทธิพล (Path Analysis)	๑๗
บทที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
3.1 ผลการวิเคราะห์ความถดถอย.....	๒๖
3.2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพล.....	๒๗
3.3 การเปรียบเทียบการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนครอบครัวของ ชาวกรุงเทพมหานครเมื่อวิเคราะห์โดยวิธีวิเคราะห์ ๒ วิธี.....	๔๗
บทที่ ๔ สรุปผลและขอสิ่งแนะนำ	
4.1 สรุปผล.....	๔๘
4.2 ขอสิ่งแนะนำ.....	๕๒

ล่ารปณ (ต่อ)

หน้า

บรรณาธิการ.....	54
ภาคผนวก.....	56
ประวัติ.....	74

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

รายการแผนภาพและตารางประกอบ

หน้า

แผนภาพที่

1 แผนภาพเลี้นทางเพื่อการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนครอบครัว	18
2 แผนภาพเลี้นทางในกรณีที่ใช้ตัวแปรตัวมีมาปัจจัยวิเคราะห์.....	21
3 แผนภาพเลี้นทางแลดจ์การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนครอบครัว ของช่วงครุ่งเทาของหนานคร	28
4 แผนภาพเลี้นทางแลดจ์การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนครอบครัว ของช่วงครุ่งเทาของหนานคร (แผนภาพเลี้นทางที่เหมาะสมล่มที่สุด).....	32

ตารางที่

2.1 ตารางแลดจ์ค่าคะแนนของตัวแปรตัวมีของอาชีพภารยา.....	19
2.2 ตารางแลดจ์ค่าคะแนนของตัวแปรตัวมีของอาชีพลูกแม่.....	19
2.3 ตารางแลดจ์ค่าคะแนนของตัวแปรตัวมีของค่าลินา.....	20
2.4 ตารางแลดจ์ค่าคะแนนของตัวแปรตัวมีของเชื้อชาติ.....	20
3.1 ตารางแลดจ์ค่าล้มเหลวสถิติรีเล้นทาง ค่า F และค่า R^2 ที่ได้จากการ โครงสร้าง (15) ถึง (28).....	30
3.2 ตารางแลดจ์ค่าล้มเหลวสถิติรีเล้นทาง ค่า F และค่า R^2 ที่ได้จากการ โครงสร้าง (29) ถึง (36).....	34
3.3 ตารางแลดจ์การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใน แผนภาพที่ 4.....	36
3.4 ตารางแลดจ์ค่าที่ศึกษาให้จากการแยกล้วนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ในตารางที่ 3.3.....	38